
Vedanatomisk og dendrokronologisk undersøgelse af prøver udtaget fra tømmer i ”Stokkastova”, Tinganes, Thorshavn, Færøerne

---

NNU Rapport 73 – 2020

Claudia Baittinger og Niels Bonde

Foto: Experienced Traveller

Dendrokronologi

Nationalmuseet
Miljøarkæologi og Materialeforskning

Færøerne

Thorshavn

Tinganes

Thorshavn kommune

Koordinater: 62.104441 N, -6.760605 E

Formål: Datering

Indsendt af Føroya Fornminnisavni

Prøver er udtaget af Tórálvur Weihe og Kalle Melin

Træart: fyrretræ (*Pinus sylvestris*) og gran (*Picea* sp.)

Undersøgt af: Niels Bonde og Claudia Baittinger

NNU j. nr.: A9086, December 2020.

Resultatet kan frit anvendes ved henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for yderligere oplysninger mm. Rapporten kan endvidere lastes ned fra hjemmesiden www.nnuweb.dk, under Dendrokronologi.

Stokkastovan

I alt er der undersøgt seks prøver. To prøver af fyrretræ (*Pinus sylvestris*, det. Claudia Baittinger) til dendrokronologi. Prov D1, D2 og D3. D1 og D2 er udtaget af samme 'snedstötta'. Alle udtaget som skiver.

Prov 4, 5 og 6 (udtaget til vedbestemelse).

Prov 4 – flisa av golvbjälke 1 räknat från väst

Prøven er bestemt til *Picea* sp. (gran), det. Claudia Baittinger

Prov 5 – flisa från fotträ/syll västra sidan

Prøven er bestemt til *Picea* sp. (gran), det. Claudia Baittinger

Prov 6 – flisa från taksparre 2 räknat från väst. Södra sidan

Prøven er bestemt til *Picea* sp. (gran), det. Claudia Baittinger

Undersøgelsen viser, at årringene i prov D3 dækker perioden AD1562 to AD1647. Der er ikke konstateret splintved, og korrigeres der for de manglende årringe i splintveddet, kan det beregnes, at prøven stammer fra et træ, der er fældet *efter* AD1687.

Prov D1 og D2 er ikke dateret; indeholder for få årringe.

03170019

A9086 Stokkastova snedsträva D1 [D2]
Raw Ring-width PISY data of 45 years length
Undated; relative dates - 1 to 45
0 sapwood rings and bark surface
Average ring width 146.22 Sensitivity 0.22

03170029

A9086 Stokkastova snedsträva D2 [D1]
Raw Ring-width PISY data of 45 years length
Undated; relative dates - 1 to 45
0 sapwood rings and bark surface
Average ring width 150.02 Sensitivity 0.15

03170039

A9086 Stokkastova klädselbräda D3
Raw Ring-width PISY data of 86 years length
Dated AD1562 to AD1647
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 131.81 Sensitivity 0.23
Interpretation: *after* AD1687

Kryds-datering absolut

Årringskurverne er søgt dateret ved hjælp af relevante grund- og referancekurver for fyrretræ fra Norge og Sverige (se tabel).

Referencer:

Anvendt splintstatistik for fyrretræ: ca.40 - 90

For *t*-værdi:

Baillie, M.G.L. & J.R.Pilcher, 1973: A simple cross-dating program for tree-ring research. *Tree-Ring Bulletin* 33, pp. 7-14.

Ved undersøgelsen er der, udover laboratoriets egne grund- og referencekurver, anvendt kurver, som er stillet til rådighed af Thomas S. Bartholin (Scandinavian Dendro) og Terje Thun (NTNU).

Kurver	-	-	03170039	
			AD1562	
-	start	dates	AD1647	
-	dates	end		
Superno1	AD781	AD1988	5.11	Norge all 0
Nomk0202	AD1488	AD1647	6.36	N Akershus/Oslo
Aam02	AD1487	AD1837	4.52	N Aust Agder kystnær

Tabel: Absolut datering. *t*-værdier for kryds-datering med grund- og referencekurver. For *t*-værdier se Baillie & Pilcher, 1973